

Besluit Verlenen vergunning

Maatschap ten Voorde
t.a.v. L. ten Voorde
Boevenbrinkstraat 11a
7396 PA Terwolde

Datum

23 december 2020

Zaaknummer

2019-013185

Onderwerp

Wet natuurbescherming -
gebiedsbescherming

Inlichtingen bij

Provincieloket
026 359 99 99

Blad

1 van 14

Locatie

Boevenbrinkstraat 11 / 11a te Terwolde

Gemeente

Voorst

Activiteit

het wijzigen van een veehouderij

Beste meneer/mevrouw Ten Voorde,

Hierbij ontvangt u een definitief besluit over bovengenoemde aanvraag.

Definitief besluit

Wij verlenen u deze vergunning.

U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend, kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze vergunning beschreven in de bijlage. Neem alle bijlagen goed door.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

23 december 2020

Zaaknummer

2019-013185

Blad

2 van 14

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op gelderland.nl. U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Martin Kaal
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummer(s) inzage stukken:

03384850, 03345566, 03345561, 03345556, 03329165, 03312752, 03312744, 03156293

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting en voorschriften
- Bijlage 2 – AERIUS- berekeningen (gebaseerd op de versie van Aerius van 15 oktober 2020)
 - Verschilberekening (kenmerk RpDSKNsqAwSG d.d. 15 december 2020)
 - Beoogde situatie (kenmerk RUrDNg1Ev5u7 d.d. 15 december 2020)

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

Datum
23 december 2020

Zaaknummer
2019-013185

Blad
3 van 14

BIJLAGE 1

1 Toelichting

De opbouw van de vergunning is als volgt:

- Allereerst wordt de *aangevraagde activiteit* toegelicht;
- Daarna volgen de *voorschriften* en de *procedure*;
- Vervolgens is het *beoordelingskader* toegelicht;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- Onder het kopje 'zienswijzen' wordt de binnengekomen zienswijze behandeld;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie* en de *juridische grondslagen*.

1.1 Omschrijving activiteiten

Op 15 november 2019 hebben wij uw aanvraag voor een vergunning in het kader van hoofdstuk 2 Wet natuurbescherming ontvangen voor de locatie Boevenbrinkstraat 11 / 11a te Terwolde. De aanvraag is gewijzigd en aangevuld op 18 september en 16 oktober 2020. Het gaat om het wijzigen van een veehouderij.

De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Rijntakken is 4,6 km.

2 Voorschriften

U bent verplicht om zich aan de volgende voorschriften te houden:

1. Een (digitale) kopie van deze vergunning met de bijbehorende AERIUS-bijlagen (bijlage 2) met kenmerken RpDSKNsqAwSG en RUrDNg1Ev5u7 moet aanwezig zijn op de plaats waar de activiteiten worden uitgevoerd. Het is verplicht om deze te tonen op verzoek van bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
2. Het project waarvoor deze vergunning is verleend moet binnen drie jaar na het onherroepelijk worden van dit besluit zijn gerealiseerd.
3. Wilt u deze vergunning overdragen? U bent verplicht om daar toestemming voor te vragen aan provincie Gelderland. Dien een verzoek in via post@gelderland.nl en vermeld het zaaknummer dat boven deze brief staat: 2019-013185.
4. Op het moment dat deze vergunning onherroepelijk wordt, vervangt deze de vergunning Wet natuurbescherming van 25 april 2017 met zaaknummer 2017-001063.
5. U bent zelf verantwoordelijk voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.
6. Meld de start van de werkzaamheden minimaal vier weken voor de startdatum bij provincie Gelderland, via post@gelderland.nl en vermeld het zaaknummer dat boven deze brief staat: 2019-013185.

Datum

23 december 2020

Zaaknummer

2019-013185

Blad

4 van 14

7. Is de activiteit klaar? Meld dit binnen twee weken aan provincie Gelderland via post@gelderland.nl. Vermeld het zaaknummer 2019-013185.

3 Procedure

Op deze vergunningaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

3.1 Historie vergunningverlening

Voor dit bedrijf is al eerder een vergunning voor de Wet natuurbescherming met zaaknummer 2017-001063.

3.2 Soortenbescherming

Dit besluit geldt alleen voor gebiedsbescherming. Het is mogelijk dat u ook een ontheffing moet aanvragen voor beschermde soorten. Dit kunt u laten bepalen met een quickscan soortenbescherming. Als u een ontheffing nodig heeft, kunt u deze bij de provincie aanvragen.

3.3 Houtopstanden

Als er bomen of houtopstanden worden gekapt die beschermd zijn op grond van de Wet natuurbescherming dan dient er een kapmelding te worden gedaan en moet de houtopstand worden herplant.

3.4 Overeenstemming andere provincies

De effecten van stikstofdepositie hebben ook invloed op Natura 2000-gebieden die in andere provincies liggen. Deze vergunning wordt verleend in overeenstemming met Gedeputeerde Staten van Utrecht, Overijssel, Limburg, Friesland, Drenthe en Noord-Holland.

4 Beoordelingskader

Deze aanvraag heeft betrekking op de effecten van stikstof op verschillende Natura 2000-gebieden.

4.1 Bepalen vergunningplicht

Indien er Natura 2000-gebieden zijn waar de stikstofdepositie in de beoogde situatie boven de kritische depositie grenswaarde (0,00 mol N/ha/j) ligt, zijn onder dergelijke omstandigheden significant negatieve effecten niet op voorhand uit te sluiten zodat een passende beoordeling is vereist. Wij beschouwen de Aerius-verschilberekening (beoogde situatie versus de referentiesituatie) als passende beoordeling.

Bij ons besluit betrekken we ook eventuele effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland. Voor de beoordeling van een toename sluiten wij aan bij de Duitse manier van beoordelen. Volgens de

Datum
23 december 2020

Zaaknummer
2019-013185

Blad
5 van 14

Duitse overheid is er geen sprake van een negatief effect als de toename van stikstofdepositie lager is dan 7,14 mol N/ha/j op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

4.2 Gelderse beleidsregels

Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben beleidsregels vastgesteld voor intern en extern salderen van stikstof. Hierbij wordt de stikstofdepositie van de aanvraag vergeleken met de stikstofdepositie in de referentiesituatie.

De referentiesituatie wordt bepaald aan de hand van een natuurvergunning of aan de hand van een milieuvergunning die is verleend voor de Europese referentiedatum. Als het gaat om een milieuvergunning dan moet ook worden aangetoond dat de activiteit was toegestaan en sindsdien onafgebroken aanwezig is geweest of nog kan zijn.

Bij een aanvraag mag alleen gebruik worden gemaakt van de in de toestemming opgenomen stikstofemissie in de referentiesituatie voor zover de capaciteit aantoonbaar feitelijk is gerealiseerd. De feitelijk gerealiseerde capaciteit betreft de op het moment van indienen van de aanvraag op grond van een toestemming volledig opgerichte installaties en gebouwen, of gerealiseerde infrastructuur en overige voorzieningen die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van de activiteit.

4.3 Toets aan Besluit emissiearme huisvesting

In de beleidsregels is vastgelegd dat de maximale emissiewaarden zoals vastgelegd in het Besluit emissiearme huisvesting (Beh), een plafond vormen bij het berekenen van de stikstofemissie voor de referentiesituatie bij intern salderen. In de referentiesituatie mogen dus geen hogere emissiefactoren zijn toegepast dan de maximale emissiefactoren die op grond van het besluit emissiearme huisvestingssystemen landbouwhuisdieren per dierplaats per jaar zijn toegestaan.

5 Beoordeling

5.1 Vergunningplicht

Uit de ingediende AERIUS-berekeningen blijkt dat er Natura 2000-gebieden zijn waarop als gevolg van de activiteiten van dit bedrijf depositie van stikstof plaats vindt wat mogelijk significante effecten heeft op de te beschermen waarden.

5.2 Besluit emissiearme huisvesting

De emissiefactoren die in de Aerius-berekeningen zijn gehanteerd voor de referentiesituatie voldoen aan de regels in het Besluit emissiearme huisvesting.

5.3 Effecten stikstof

Vaststellen van de referentiesituatie

Als referentiesituatie dient de vergunning voor de Wet Natuurbescherming van 25 april 2017, met zaaknummer 2017-001063.

Vaststellen van de feitelijk gerealiseerde capaciteit

Op grond van onze beleidsregels intern en extern salderen wordt de vergunde emissie alleen in de referentiesituatie meegenomen voor zover de capaciteit aantoonbaar feitelijk is gerealiseerd. Voor het vaststellen van de feitelijk gerealiseerde capaciteit zijn de gegevens aangeleverd zoals weergegeven in tabel 2. Tabel 2 komt overeen met situatie 1 in de bijgevoegde AERIUS-berekeningen. Uit de geraadpleegde bronnen met recente informatie is gebleken dat de gebouwen daadwerkelijk zijn opgericht.

Tabel 2 feitelijk gerealiseerde capaciteit

Bron/Stal	Diersoort	RAV-code	Aantal dieren	NH ₃ (kg/j)	NO _x (kg/j)
stal K	vleesvarkens, opfokberen, opfokzeugen	AFW	330	528,00	
stal I	vleesvarkens, opfokberen, opfokzeugen	AFW	16	25,60	
stal N	melk- en kalfkoeien	A 1.100	88	1.144,00	
	fokstieren en overig rundvee	A 7.100	1	6,20	
stal A	vrouwelijk jongvee	A 3.100	4	17,60	
stal B	vrouwelijk jongvee	A 3.100	20	88,00	
stal I Oost / links	vrouwelijk jongvee	A 3.100	50	220,00	
	fokstieren en overig rundvee	A 7.100	3	18,60	
Andere stikstofbronnen				0,11	143,35
Totaal				2.048,11	143,35

Stikstofbronnen anders dan dieren hebben in het verleden nooit expliciet deel uitgemaakt van vergunningen. Voor zover deze onmisbaar zijn voor de vergunde activiteiten beschouwen we deze stikstofbronnen als impliciet vergund. Daarom is opname van de regel "Andere stikstofbronnen" in de tabel van de referentiesituatie toegestaan.

Bij stallen K en I staat in plaats van een RAV-code de lettercombinatie AFW (afwijkend). De waarden in de kolom "NH₃" in tabel 2, referentiesituatie, wijken bij deze stallen af van de waarden in de referentievergunning. Dat is omdat de emissiefactoren uit de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) in de tussentijd aangepast zijn. Er wordt in AERIUS altijd gerekend met de meest recente emissiefactoren. Bij intern salderen gaan wij uit van de vergunde aantallen dieren en rekenen wij met de huidige inzichten over ammoniakuitstoot.

Aangevraagde situatie

Onderstaande tabel geeft de aangevraagde situatie weer. tabel 3 komt overeen met situatie 2 in de bijgevoegde AERIUS-berekeningen.

Tabel 3 aangevraagde situatie

Bron/Stal	Diersoort	RAV-code / BWL	Aantal dieren	NH ₃ (kg/j)	NO _x (kg/j)
stal K	vleesvarkens, opfok-beren, opfokzeugen	D 3.2.7.1.2 / BWL 2004.04	390	546,00	
stal I-west	vleesvarkens, opfok-beren, opfokzeugen	D 3.2.7.1.2 / BWL 2004.04	99	138,60	
stal N	melk- en kalfkoeien	A 1.100	86	1.118,00	
	fokstieren en overig rundvee	A 7.100	1	6,20	
stal A	vrouwelijk jongvee	A 3.100	4	17,60	
stal B	vrouwelijk jongvee	A 3.100	8	35,20	
stal I-oost	vrouwelijk jongvee	A 3.100	46	202,40	
Andere stik- stofbronnen				0,11	143,35
Totaal				2.064,11	143,35

Beoordeling van de effecten van stikstofdepositie

Door middel van salderen met de referentiesituatie komt de depositie uit op 0,00 mol/ha/j of lager. De aangevraagde activiteit leidt niet tot significante effecten op instandhoudingsdoelen voor Natura 2000-gebieden.

5.4 Effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland

Uw aanvraag blijft onder de grenswaarde van 7,14 mol N/ha/jaar op Duitse Natura 2000-gebieden. Verdere toetsing van effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland is daarom niet nodig.

5.5 Overige effecten

Door de afstand tot de Natura 2000-gebieden zijn er naast de effecten van stikstof geen andere effecten op deze gebieden.

6 Zienswijzen

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit is een zienswijze ingediend door Van Hoof Advies te Goch (Duitsland) namens de Coöperatie Mobilisation fort he Environment te Nijmegen en de vereniging Leefmilieu te Nijmegen, gedateerd 26 november 2020. Hieronder behandelen wij de argumenten in de zienswijze stuk voor stuk.

1. Ten onrechte PAS-vergunning als referentiesituatie

Als referentiesituatie hanteert u een natuurvergunning die is verleend ten tijde van het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Van vergunningen die zijn verleend op grond van het PAS staat echter vast dat deze zijn verleend zonder dat sprake was van een toetsing in overeenstemming met art. 6 lid 3 van de Habitatrictlijn (Hrl). Dit blijkt uit uitspraak ECLI:NL:RVS:2019:1603 en honderden daarop volgende uitspraken. De passende beoordeling voor het PAS was immers niet in overeenstemming met art. 6 lid 3 Hrl. Daarom is met de destijds vergunde situatie niet veiliggesteld dat de natuurlijke kenmerken van de omliggende Natura2000-gebieden niet aangetast worden. Dat de vergunning haar geldigheid blijkens genoemde uitspraak heeft gehouden, nu daar geen beroep tegen is aangetekend, maakt dit niet anders. Er blijft sprake van een niet passend beoordeelde situatie. De status van de vergunning is daarom vergelijkbaar met die van een omgevingsvergunning van na de datum van aanwijzing van het Vogelrichtlijngebied dan wel van na de datum van opname van een Habitatrictlijngebied op de lijst van gebieden van communautair belang (referentiedatum). Om bij een nieuwe aanvraag om natuurvergunning zekerheid te hebben dat er geen sprake is van significante effecten, zal een vergelijking gemaakt moeten worden met de Hinderwet/ milieu/ omgevingsvergunde situatie vóór de referentiedatum. Dat is achterwege gelaten.

Reactie

Een onherroepelijke vergunning geldt als referentiesituatie. Dit geldt ook voor vergunningen die zijn verleend op grond van Programma aanpak stikstof, zoals uit de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 blijkt.

2. Ten onrechte stikstofoxide-emissies geclaimd in de referentie

Er zijn ten onrechte stikstofoxide-emissies geclaimd in de referentiesituatie. Deze waren niet vergund. U beschouwt ze als impliciet vergund. Dat waren ze niet. De door u geclaimde hoeveelheid van 143,35 kg NO_x-emissie per jaar betreft niet een onlosmakelijk met de natuurvergunning van 2017 verbonden activiteit. Deze kan daarom niet als referentie opgevoerd worden.

Reactie

Zonder aan- en afvoer en landbouwwerktuigen is een bedrijfsvoering heden ten dage ondenkbaar en zou de referentievergunning in de praktijk zinloos zijn geweest. Daarom is de stelling dat de NO_x-emissies niet impliciet vergund waren onhoudbaar.

Datum

23 december 2020

Zaaknummer

2019-013185

Blad

9 van 14

3. Rav-emissiefactoren leveren in dit geval geen zekerheid van geen toename op

Er is inmiddels aanmerkelijke wetenschappelijke twijfel ontstaan met betrekking tot de stikstofemissies uit veehouderijstallen, met name uit emissie-arme stallen. Uit wetenschappelijk onderzoek volgt dat de ammoniakemissie van met name zogenoemde emissie-arme stallen veelal onderschat wordt. Verwezen wordt naar de brief van cliënte Mobilisation for the Environment aan het Adviescollege Stikstof problematiek op <https://mobilisation.nl/assets/foundation-6/media/22verhaal%20mob%20tegen%20opvullen.pdf>. Verwezen wordt ook naar het CBS-rapport waarnaar in die brief verwezen wordt.

Het gevolg daarvan is dat geoordeeld moet worden dat er geen wetenschappelijke zekerheid is dat de interne saldering waarvan sprake is, daadwerkelijk niet leidt tot een toename van de stikstofuitstoot. Er bestaat wetenschappelijke discussie over deze maatregel. Blijkens uitspraak ECLI:NL:RVS:2019:1603, no. 18 punt 11 kan een dergelijke maatregel dan niet betrokken worden in de passende beoordeling. Vanzelfsprekend kan een dergelijke maatregel dan evenmin betrokken worden wanneer geoordeeld wordt dat vanwege de emissiewinst van deze maatregel helemaal geen passende beoordeling nodig is.

Er is geen wettelijke verplichting om te rekenen met de Rav-cijfers. Het is slechts gebruikelijk dit te doen. Dat gebruik dient echter gestopt te worden wanneer er wetenschappelijke discussie ontstaat over de cijfers. Dit gelet op het voorzorgbeginsel dat besloten ligt in art. 6 lid 3 Hrl en daarmee in de WNb. Er is dus niet zekergesteld dat de stikstofemissie niet toeneemt. Daarmee is evenmin zekergesteld dat de stikstofdepositie niet toeneemt op omliggende Natura2000-gebieden.

Reactie

De RAV-codes zijn in deze vergunningprocedures leidend nu deze factoren tot stand zijn gekomen op basis van de best beschikbare wetenschappelijke meetmethode en beoordeling volgens een procedure die ook internationaal wordt toegepast. Als er nieuwe wetenschappelijke inzichten komen dan kan dat leiden tot aanpassing van de Rav lijst. De Rav wordt daarom ook regelmatig geactualiseerd met de laatste wetenschappelijke inzichten. Doordat wij werken met de laatste versie van de Rav is geborgd dat wij gebruik maken van de laatste wetenschappelijke inzichten.

Ten aanzien van de verwijzing naar het rapport van het CBS wordt het volgende overwogen. De emissiefactoren in de Rav zijn gebaseerd op metingen bij proefstallen in de praktijk volgens het in de Rav aangewezen meetprotocol (Protocol voor meting van ammoniakemissie uit huisvestingssystemen in de veehouderij 2013a) of een gelijkwaardige meetmethode. Rav-factoren kunnen ook gebaseerd zijn op 'afleidingen' van andere technieken waar gemeten is, of wetenschappelijk onderzoek. In veel gevallen zijn er ook ondersteunende modellen beschikbaar. Dit wordt getoetst door deskundigen van de Technische adviespool Rav (TAP). In de systeembeschrijving is te vinden op basis van welk meetrapport de emissiefactor is vastgesteld. Het meetprotocol wordt onderhouden en geeft de laatste stand van kennis op het gebied van meten weer. Het Nederlandse meetprotocol lijkt daarbij sterk op het internationaal gebruikte

Datum

23 december 2020

Zaaknummer

2019-013185

Blad

10 van 14

VERA-protocol en bepaalt bij hoeveel stallen in de praktijk gemeten moet worden om een emissiefactor voor Nederlands gebruik te verkrijgen. Voorwaarde is wel dat de stal met het stalsysteem gebouwd en gebruikt wordt volgens de in de Rav genoemde systeembeschrijving. Het bevoegd gezag ziet hierop toe. Als er nieuwe wetenschappelijke inzichten komen dan kan dat leiden tot aanpassing. Een recent voorbeeld hiervan uit de - aan de Rav verwante - Regeling geurhinder en veehouderij is de aanpassing door IenW van de emissiefactor voor geur voor luchtwassers.

Het ministerie van IenW ziet geen aanleiding om op basis van het CBS rapport emissiefactoren aan te passen. De emissiefactoren van de Rav zijn tot stand gekomen op basis van de best beschikbare wetenschappelijke meetmethode en beoordeling volgens een procedure die ook internationaal wordt toegepast. Het CBS rapport is wel aanleiding geweest voor LNV om het CDM om advies te vragen. Als dit advies er is, ontstaat er meer zicht op mogelijke oorzaken van het verschil in de gasvormige N-verliezen waarover het CBS heeft gerapporteerd en mogelijke acties die daar uit kunnen volgen.

4. Beweidingsmissie dient mee beoordeeld te worden.

Er worden in de nieuwe situatie koeien met beweiding aangevraagd. Beweiding maakt dan onlosmakelijk onderdeel uit van het project. U dient een integrale beoordeling te maken van het gehele project. Beweiding maakt daar onlosmakelijk deel van uit. Zie ook de uitspraak ECLI:NL:RVS:2019:1604. Vergunningvrijstelling voor dit projectonderdeel is dan ook strijdig met de wet. Beweiding is een onderdeel van het project dat ammoniakemissie veroorzaakt. Dit zal dus als onderdeel van het project mee beoordeeld moeten worden en u kunt de vergunning niet voor dat onderdeel weigeren. Door niet de beweiding mee te vergunnen ontstaat een impliciet geweigerde vergunning. Immers nu beweiding onlosmakelijk deel uitmaakt van het project, is het niet mogelijk niet te beweiden. Het is daarom niet mogelijk de vergunning na te leven. De beweidingsemis­sie dient in de vergunning meegenomen te worden en beoordeeld dient te worden of het totaal leidt tot een toename ten opzichte van de referentie.

Reactie

De aanvrager heeft naar aanleiding van de zienswijze de aanvraag aangepast door in de referentiesituatie en de aangevraagde situatie te rekenen met dezelfde emissiefactor (13,0 kg). In de oorspronkelijke aanvraag was in de referentiesituatie deze factor al aangehouden. Nu is deze factor ook in de aangevraagde situatie gehanteerd. Aangezien het aantal melkkoeien in de aangevraagde situatie ook nog met 2 stuks afneemt ten opzichte van de referentiesituatie, is het geoorloofd deze emissiepost in de interne saldering te betrekken, zonder deze nader te moeten beoordelen. Er is ten aanzien van emissiefactoren dus geen verschil tussen de referentiesituatie en de beoogde situatie. Om intern salderen mogelijk te maken ziet de aanvrager af van 4 fokstieren en twee melk- en kalfkoeien in de beoogde situatie. Op deze manier is er geen sprake van toename van de stikstofdepositie op basis van de Aerius-berekening.

Datum

23 december 2020

Zaaknummer

2019-013185

Blad

11 van 14

5. Significante effecten zonder toename niet uitgesloten

Ook als zekergesteld zou worden dat er geen toename van stikstof depositie was ten opzichte van het referentieniveau (quod non) dan is nog altijd niet sprake van een zekerheid dat er geen significante effecten optreden. Hiertoe wijzen cliënten op het volgende:

De conclusie dat significante effecten op voorhand uitgesloten zijn, wanneer een nieuw project binnen het depositieplafond valt van de oude Hinderwet- of milieuvergunning die gold ten tijde van de referentiedata, dan wel de onderliggende natuurvergunning, is niet in overeenstemming met de jurisprudentie van het EU-Hof. Dat zou de hele vaststelling in punt 49 van het arrest Stadt Papenburg (ECLI:EU:C:2010:10), dat de uitvoering van een dergelijk project na opname van het betrokken gebied op de GCB-lijst onder art. 6 lid 2 Hrl zou blijven vallen, bij voorbaat betekenisloos maken. Immers op basis van die bepaling moeten significante gevolgen worden voorkomen, maar die zouden er dan per definitie niet zijn. Evenzo zou de opmerking van het Hof in punt 85 van het PAS-arrest, dat de uitvoering van een project dat nationaal was goedgekeurd v66r de referentiedatum toch onder art. 6 lid 2 Hrl valt en slechts in overeenstemming met deze bepaling is, wanneer er geen risico op significante effecten is, betekenisloos zijn. Hetzelfde geldt voor tal van andere arresten, zoals Grüne Liga, punt 41, ECLI:EU:C:2011:768, punt 126 en ECLI:EU:C:2016:8, punt 56 - dit is inmiddels vaste jurisprudentie. V6ér de referentiedatum milieuvergunde projecten dragen bij aan de stikstofoverbelasting en kunnen uiteraard significante gevolgen hebben. Significante effecten op natuurgebieden kunnen immers veroorzaakt worden door alle betrokken projecten, ook al dateren zij van v66r de datum waarop de Hrl in nationaal recht is omgezet (zie ook ECLI:EU:C:2017:301, punt 61).

Die conclusie is evenmin in lijn met de conclusie van de AG in ECLI:EU:C:2018:622, punt 60, dat art. 6 lid 2 en 3 Hrl niet slechts een gelijkblijven of beperkt dalen van de stikstof depositie vereisen, maar veeleer dat het niveau van de belasting zo ver wordt verminderd dat op lange termijn een gunstige staat van instandhouding kan worden bereikt.

En het is in strijd met ecologische inzichten, dat hoe hoger, hoe langer de overbelasting met stikstof voortduurt, des te groter de negatieve gevolgen voor de stikstof gevoelige habitats zijn. Zie ook no. 9.1 van uitspraak ECLI:NL:RBOBR:2019:4830 en no. 14.5 van ECLI:NL:RVS:2019:1603. Gelijkblijvende overmaat aan stikstof depositie leidt dus niet tot gelijkblijvende natuurschade, maar tot een toename van de natuurschade. Ook in dat geval dient de natuurvergunning dus niet zonder passende beoordeling verleend te worden.

Reactie

In deze vergunningaanvraag staan enkel ter beoordeling de mogelijke significant negatieve gevolgen van de aangevraagde activiteit. Een onderscheid moet worden gemaakt met het treffen van instandhoudingsmaatregelen en/of passende maatregelen met als doel het (generiek) reduceren van negatieve effecten zodat de instandhoudingsdoelen kunnen worden verwezenlijkt. Zie hiervoor de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van 30 september 2020, zaaknummer 201606653, overweging 4.1. Anders dan indiener van de zienswijze lijkt te

Datum

23 december 2020

Zaaknummer

2019-013185

Blad

12 van 14

veronderstellen staan deze in deze vergunningprocedure niet ter discussie. Nu de aangevraagde activiteit vanwege de getroffen maatregelen geen significante effecten veroorzaakt, bestaat geen grond voor weigering van de vergunningaanvraag.

6. Vergunning voor onbepaalde tijd

Gegeven de onzekere periode waarin de ongunstige staat van instandhouding zal blijven voortduren in combinatie met de onzekerheid over de werkelijk optredende stikstofemissies vanwege de beoogde bedrijfsvoering bent u ten onrechte voornemens een vergunning voor onbepaalde tijd te verlenen. Een ecologische schadebeoordeling heeft een maximale houdbaarheid van 10 jaar. Voor ecologisch-wetenschappelijke beoordelingen geldt als richtwaarde een periode van maximaal 10 jaar. Langer dan 10 jaar vooruitkijken kan in de ecologie niet wetenschappelijk worden onderbouwd. Uit deze vaststellingen volgt dat een vergunning verlenen voor onbepaalde tijd niet verenigbaar is met de plichten die voortvloeien uit de artikel 6 van de Habitatrictlijn. Er is immers geen zekerheid dat de te vergunnen activiteiten in een later stadium een nadelige invloed kunnen hebben op de ecologische situatie van de betrokken gebieden, waarvan de staat van instandhouding veelal ongunstig is. Zie ook ECLI:EU:C:2018:882, punt 103. De vergunningen kunnen niet worden verleend voor onbepaalde tijd.

Reactie

Gebruikelijk is dat een vergunning voor onbepaalde tijd wordt verleend nu dit ook door initiatiefnemer wordt gevraagd. Dit was ook al zo in de referentiesituatie. Er is geen enkele wettelijke grond die maakt dat wij een vergunning niet voor onbepaalde tijd zouden mogen verlenen.

7 Conclusie

Wij verlenen de vergunning.

Op grond van het vorenstaande hebben wij de zekerheid verkregen dat het project geen significant negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden. De aanvraag past binnen de beleidsregels intern en extern salderen.

De aan de orde zijnde negatieve effecten van dit project zijn niet van dien aard dat deze op grond van artikel 2.4 Wet natuurbescherming nader moeten worden gereguleerd.

8 Juridische grondslagen

Dit besluit is genomen op grond van:

Wet natuurbescherming artikel 2.4

Wet natuurbescherming, artikel 2.7, lid 2 en 3

Wet natuurbescherming artikel 5.3 lid 1

Besluit natuurbescherming, artikel 2.14, lid 3

Beleidsregels intern en extern salderen Gelderland

Datum

23 december 2020

Zaaknummer

2019-013185

Blad

13 van 14

Beleidsregels procedure besluitvorming Wet natuurbescherming Gelderland

Datum

23 december 2020

Zaaknummer

2019-013185

Blad

14 van 14

BIJLAGE 2**AERIUS-berekeningen**

- Verschilberekening (kenmerk RpDSKNsqAwSG d.d. 15 december 2020)
- Beoogde situatie (kenmerk RUrDNg1Ev5u7 d.d. 15 december 2020)